

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer kedden és pénteken.

Á r a :

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

Szerkesztői s kiadói szállás:
Kenyeres Adolf ügyvédi
irodája, Nagypiaczon.

NEMERÉ.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

3 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden igtatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknek alku szerint. — Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségben és Römer és Kammer nyomdájában.

Vidékünk népnevelésügye.

III.

Nem folytatom az összehasonlítást. A 15-ik számban egymás mellé állított adatokból meggyőződhettem mindenki, hogy vidékünkön mindenütt rengeteg a tennivaló. Ez alkalommal néhány észrevétellel bevégezem közleményemet.

Nem vagyok még abban a helyzetben, hogy tiszta számokkal fejezhessem ki, mennyi az előrehaladás 1869 óta; de hiteles tapasztalatból mondhatom, hogy van előhaladás.

Az iskolagyakorlást illetőleg, például a tanszak sokkal hosszabb, mint eddig. Az iskolalátogatás pedig annyira emelkedett, hogy legnagyobbára zsúfol vavannak a meglevő helyiségek; olyan eset is fordult elő, hogy vissza kellett utasítani a növendékek egy részét, helyiség hiányában.

Átalában arra a meggyőződésre jöttem, hogy a nép világért sem vonakodik annyira az iskolától, mint némelyek hirdetni szeretik. A hol például sikerült tavaly kellő szigorral lépni fel, ott alig van kényszerítésre szükség az idén. Például szolgálhatnak erre a brassóvidéki csángófalvak; Fogarasvidék egészben, főként a töröcsvári járás és Felső-Fejérmegyének több szolgálóirósága.

Más törvényhatóságokról e tekintetben azért nem szólok, mert nincsenek biztos adataim.

A mi a nervus rerum gerendarumot, a pénzt, illeti, arra nézve kevesebb a haladás.

Három uton szerezhetni költséget az iskolákra:

1. Önkéntes adakozás,
2. Községi fedezet.
3. Állami segélyezés által.

Az elsőre vannak ugyan egyes szép példák; de általában nem nyert még olyan lendületet, hogy feltünőbb eredményt mutathatna.

Társulásra van szükség, lelkes társulati működésre; akkor a kisebbmértvű egyéni

áldozatokból nagy jelentőségű tényező válhatnak.

Arra van szükség, hogy község- és vidékenki vállalkozzanak a tekintélyesebb és lelkesebb egyének, s alakítsanak népnevelési társulatokat. Ha egyelőre nem is tudnak nagy tőkét teremteni, — felkölthetik a közérdekeltség állandó tőkéjét, a mi kifogyhatatlan és kipótolhatatlan.

Tegye a társadalom figyelmének olyan tárgyává az iskolát, mint a régi társadalom a templomot tette. A ki nem remélt jutalomban részesült; a ki boldogságáért akar áldozatot hozni; a ki emberszereteti czélokra akarja fordítani megtakarított filléreit; a ki emléket akar állítani halála utánra: ajándékozzanak meg mindazok valamely iskolát és a nevelésügy gyorsan fog felvirágozni.

Ne botránykozzanak meg a kegyes lelkek, és ne kezdjenek kiabálni az álszentkedő szemtelenek: nem akarom én figyelmen kívül hagyni az egyház érdekeit. Csak az lebeg szemem előtt, hogy templom van már mindenütt, egynél több is a legtöbb községben, és aránylag mind diszes épület; míg iskola egy sincs igen sok helyt, vagy ronda vaczok, a mi iskolának nevezetnek.

Vajjon levonna-e a templom méltóságából, vagy csökkentené-e a hivek emberi értékét, ha minden községben a templomhoz méltó diszes helyet foglalna el az iskola?

Ha régiebb századokban tornyai számmal fejezték ki valamely város előkelőségét, és temploma diszéről következtettek a falu járandóságára: ma már sok templom és sok templom mellett is félszegnek és elmaradottnak ítél a józan értelem minden községet, a melynek nincs megfelelő számú és diszű oskolája.

Legyen hát az iskola középpontja társadalmi törekvésünknek. Alakuljanak társulatok, hassanak az egyesek, hogy méltók maradjunk az életre!

Ezen lapok szerkesztője legörömelebb

azon tényeket jegyzi föl vidékünk közéletéből, a melyek iskolaügyre irányulnak.

A mi a községi segélyt illeti, jól tudjuk, hogy hazánk legtöbb községének igen csekély a rendezett közvagyon. Akkor várhatunk lényegesebb javulást, midőn a kisebb királyhaszonvételek megváltatnak és a községek birtokába boesáttatnak.

Ez a törvényhozás teendője és egyes polgárok csakis sürgethetik. De arról gondoskodni kell, hogy midőn csakugyan megnyeretik azon lényeges jövedelem, ne fecséreltetessék el más czélokra, hanem jobb része iskolaügyre fordíttassék.

Jórávaló község különben más módon is tud jövedelmet teremteni; és igen szép példákat ismerünk, a hol magtár vagy parlag földnek közérőn művelése, vagy hasonló kevéssé terhelő uton jelentékeny tőke állott elő rövid idő alatt.

Ez volna még a legszebb; ezen volna igazán istennek áldása, a mit önmunkásság útján így szereznének meg a községek!

Értesítsék e lapokat az ilyen eljárásokról, hogy feljegyezhessek méltó elismerésül és buzdító például.

Államunk is készséggel nyújt segítséget a nevelésügyre. A mely községek megtették a szükséges lépéseket, tényleg győződhetek meg, hogy a segélyigert nem üres szó. Háromszéken S.-Szt.-György 600 ft. tanítófizetés-pótlást kap az idén; Brassóvidéken Pürkerez 260 ftot., Bácsfalu 298 ftot., Hosszúfalu 450 ftot., Tatrang 630 Türkös 300 ft.

Minekutána oly sok község van, mely belátja, hogy saját erején nem tud eleget tenni iskola iránti köteleességeinek, — nemde hihetetlennek látszik, hogy az olyanok nem folyamodnak a mindnyájunkat egyaránt megillető forráshoz, a közhaza pénztárához?

Nemde megbocsáthatatlan bünt tesz, és az unokák méltó átkát vonja magára az olyan község, a mely elmulasztja igénybe venni az országos segélyt, mikor az ugyan-

TÁRCZA.

Az én gyermekkori jó barátom.

(Folytatás.)

Jancsi szekérre ült és elindult; pár nap mulva megérkezett szelindekre épen akkor, a mikor Bem apó szemlét tartott serege felett, hogy a val Piskinek induljon. Jelentette magát s elbizceget sánta lábával, hogy szakaszát átvegye. A mint a megett végig megyen, látja, hogy az egyik hosszú, vékony honvéd bakkancsát spárgával kötözte össze, s a mint jobban szemügyre veszi, felismeri benne az én kedves bátyámat. Nem tudta tartani a nevetést: ó anyámasszony katonája! jól mondotta a teinsur, jobb lett volna honn maradnia. Hát maga mezteláb akarja ilyen pogány hidegben Puchnert megverni? A bátyám ezen épületes szavakra megfordult, hogy lássa a szép oktatásnak gazdáját; hát ime az ő kedves pajtása! Hol az ördögbe jársz te Jancsi! Már megis sirattalak, azt gondoltam, valamelyik jó polák kitészentette életednek bujdosó mécsét. Hó, hó, azt majd kikérem

magannak polák uramtól. Emlékezhettek, hogy a mikor ott a füzeknél voltunk csatárláncban, egy eltévedt golyóba belebotorkáztam s egy szikrát meglengyítette a térdem kalácsát; de hisz ebsont beforr: egy kicsit még recseg, ha lépek; meg is görbült egy parányit, de a már ugyis mindegy, úgy sem volt kedvem soha táncmesternek lenni; hanem már maga evel a szép egy pár lackezipővel csakugyan elmehetne a redoutba; a kisasszonyok azt sem tudnák, honnan szedte ezt a szép sallangos lábbelit. — Eb a lelked neked, te Jancsi, téged még most is öl a bolondság. Eleget kértem a kapitánytól meg a hadnagytól egy pár cipőköt; az egyik azt mondotta, hogy öcsém, a te czepekötet a zászlóaly susztere épen most szabta ki, de nagyon megfagyott a csirizze s nem bírja összetákolni; a másik meg nevetett s azt kérdezte: hogy egy pár glassekestyüre nem volna e szükségem. Te meg, ebadta, úgy röhögsz, mint ha a nagyapád lelkét látád valami rokamálos bocskorba itt a jegen csiszonkázni. Bár ugy volna, mindjárt becserelnök az öreggel a bakkancsot; az ő lábá abban sem fázna meg, hanem hát tréfa a mi tréfa, de így csak nem megyünk a csatába; széjjel kell hogy nézzek, hiszen széles e világon csak kell hogy valahol létezen valamiféle

lábbeli. Efel Jancsi megindult requirálni, a bátyám meggondolta, no szeretné ő látni, honnan teremt majd neki lábbelit. És ime kevés idő mulva hoz magával egy terjedelmes individuumot. A bátyám csak bámult, hogy milyen módon kerül ki ebből bár egy fejelés is. Jancsi nagyban kinálja a hozott egyént, hogy csak foglaljon helyet, a mit az hosszas kínálás után, előbb zekéjét a hóra leterítve, el is fogadott, de a további udvarias felszólításra t. i. hogy huzza le a csizmáját, nem volt olyan hajlandó, de Jancsi csak hamar kézzel foghatóvá tette neki, hogy ez a sorskönyvében így és nem másként volt elhatározva, s a mig elbeszélte neki, hogy: látod szolgám, a szegény honvédnek messze kell menni a csotába; ez pediglen rossz bakkancsban nagy peritencia, te pedig a hurubádban szépen a kályha mellé huzódol; aztán meg a bakkancsot neked hagyjuk cserébe, s ha megtalpalatod, még urat játszol benne, — szépen le huzta a csizmáját. Nagyon jó csizma volt, a szára szíjjuval fűzve, előrelátásból, ha a lábikrája hízni találna. A bátyám csak nézte, hogy mi lesz mindebből, de Jancsi csak biztatta, hogy oldja meg az ő saruit. A mig a bakkancsot oldozgatta gyanus szemeket vetett az oldalfűző csizmára. Bizony hó-

azon feltételek mellett áll nyitva minden szükségűlőnek?

A mely országokban a népnövelésügy föl van virágozva, mindazokban az országos központi pénztár is sokban járul a községek és egyesek áldozatához.

Tudjuk, hogy e tekintetben nincs okunk szemrehányást tenni országunk képviselőinek, mert népnövelési célra örömet adna többet is, mint a mennyi évenként kéretik.

Micsoda félszeg gondolkodás vagy hanyagság, hogy vidékünk községei nem veszik igénybe teljes mértékben ezen segítyt?

Teremtsünk pénzt minden oldalról, és lássunk hozzá minden erővel a népnöveléshez, mert minden ország gazdagsága, szabadsága, biztossága, boldogsága és életképessége csakis mivelte polgárai száma szerint mérhető.

Midőn ezen eszméket csak vázlatosan vettem ide és nem fejtettem ki bővebben, az volt a czélom, hogy eszmecezerét támaszszunk e téren. A „Nemere“ tisztelt szerkesztője megígérte, hogy örömet helyet ad a népnövelésügyre vonatkozó nézetnyilvánításnak.

Kérem tehát mindazokat, a kik akár indítványokat akarnak tenni, akár egyes irányzatoknak ellene szólani, akár elismerésre méltó tetteket följegyezni, akár megrovándókat megróni: rajta tollal, tettel!

Réthy Lajos.

A magyar képviselőház

Február 20-án.

Mielőtt napirendre ment volna át az országgyűlés, miniszterelnök Gróf Andrási Gyula Irányi Dániel azon interpellációjára, hogy t. i. hajlandó-e kormány oda működni, hogy Franciaország feldarabolatása megakadályoztassék s hogy oly feltételek alatt kötéssék meg a béke, melyeket mindkét fél elfogad, anélkül hogy az európai sulyegyen megzavartatnék — következőket felelt: Már az angol trónbeszéd is, mely kijelentette, hogy Angliának nem sikerült oly békefeltételeket ajánlani, melyeket a hadviselő felek elfogadhattak volna, felvilágosíthatja az interpellálót, hogy egy más beavatkozásnak is vajmi csekély eredménye lehet. Minden nyilatkozat, bár mely fél érdekében is történnék az, inopportunus volna.

Ezen felelet után átmegy a napirenden levő ügyek t. i. a közoktatási budget részletes tárgyalására.

A pesti egyetem összes költségvetése 352.059 fittal szavaztatott meg; a gymnasiumi tanácsképezdek pedig 20.000 fittal.

A József-műegyetemre 124.888 ft. szavaztatott meg. Szó nélkül megzavaztatott: a reáltanodai tanárképezde és orsz. rajztanító képezde költsége 11.000 fittban.

Febr. 21.-én folytatott a vallás és közokta-

tási miniszterium költségvetéseinek részletes tárgyalása.

A nép nevelési szükségletekre előirányoztatott 650.000 ftról lévén szó.

Schwarz Gyula csekélynek tartja a népnövelési célokra előirányzott összeget s a többek között ezeket mondja: szükségesnek tartja az 1868. 38 t.-cikknek a tanítók fizetésére vonatkozó részének revízióját is, mert a tanítók mostani fizetését nagyon csekélynek tartja, már csak a jövő szempontjából is, miután nem fog egy jobb és kitünőbb erő is a tanítói pályára lépni, ha látja maga előtt a mostani tanítók állapotát. A nemzet jövője a tanítóktól függ, de kitünő erőket kell e tere csalogatni hogy elérhessük a művelt nemzeteket, a jövő nemzedék érdekében kívánja tehát a tanítók fizetésének fölemelését. Szóló ezek után 24 képviselőtársa nevében egy határozati javaslatot nyújt be, melyben a közoktatásügyi minisztert fölhívja az 1868. 38. t.-cikk revíziójára vonatkozó t.-javaslat beterjesztésére.

Elfogadtatik a 650.000 ft. megszavaztatik szintén a népnövelési lapnak hét nyelven való kiadására szükségelt összeg: 30.000 ft.

Körmeny Sándor azon kérdésére vajjon a 30.000 ftból mennyi fordítatik a népnövelési lap kiadási költségeire, a szerzők díjazására?

Joannovics György államtitkár a következőket felelt: a lap 13.400 példányban adatik ki. Minden tanító felhivatott, hogy bármely nyelven küldjön be dolgozatokat, és a beküldő kap ivenkint 40 frotot, ki t. i. olyan dolgozatot küld, mi nem pusztá hírközlés. Mintegy 100 tanító küld dolgozatokat a lapba a szerkesztőnek. Hat személy foglalozik a lapnál, kik ezért 6400 frotot kapnak. A dolgozatokra kiadatik 1000—1200 ft.; a többi kiadási és nyomdai költségekre fordítatik, s ez tesz körülbelül 23.000 frotot.

A felnőttek oktatására 50.000 ft. szavaztatik meg.

A „tanítóképezdei tanárjelöltek és iskolatanítók kiképzésére“ 30.000 ft. a „váci siketnémák intézetére“ a p. ü. bizottság 35.896 ft. szavaztatott meg.

Ezekután következik a tanintézetek fedezetének első rovata: magyar kir. egyetemi alap, mely 205.126 fttal van a budgetbe beállítva. E tétel megszavazását kellemetlen botrány akadályozá meg, melyről kívánatos, hogy intő például szolgáljon a parlament tagjainak és az elnöknek.

V i d é k.

S.-Szt.-György.

Hogy Sepső-Sz.-György városának közönsége keresztényi és emberi kötelességét tudja és teljesíti fényes példa igazolja.

Február 16-ikán a francia sebesültek javára egy adakozási felhívást bocsátottam közre, megkezdvén egy arannyal, öt napi eredménye következő:

Gr. Kálnoki Dénes 5 ft. — Császár Bálint 1 ft. — Császár Emma 1 ft. — Császár Berta 1 ft. — Nagy Tamásné egy arany. — Antal Zsigmond 1 ft. — Antal Zsigmondné 1 ft. — Málnási Antalné 1 ft. — Antal Lajos 1 ft. — Fejér Gergely 1 ft. — Id. Donáth József 3 ft. — Vajna Sándor tanár 1 ft. — Kupferstich József 2 ft. — Csutak Péter 1 ft. — Mihál János 1 ft. — Id. Kiss D.

bortos ember vagy te Jancsi, hát már hogy gondold te, hogy én abban a csizmában járjak; hiszen mindkét lábommal sem tudom az egyiket megtölteni. No mi segítünk majd azon is. El ment, hozott egy csomó szalmát és a val a csizmát kitönte; a bátyámnak felhuzta és egy pár rezerva czepek-szijuval a szarát a lábához kötötte. A megcsizmásítlanított atyafi egy darabig vizsgálta a cserébe kapott bakancsot; de úgy látszott nem felelt meg várakozásainak, mert belökte az árokba, a kicsi baglya kapcát a honya alá vette s az Ádám papucsában utnak indult utközbe még valamit morgott is magába, a mire Jancsi szépen köszönt.

Mit mond ez a mi barátunk? kérdi a bátyám, nagyon udvarias ember felelt Jancsi, jó utat s boldog felviradást kívánt. Én is úgy hiszem, de a más világra. Min ketten nevettek. A százados azt kiáltotta: indulj, és az oldalfüző csizma is csoszogot Piski felé.

Nagy ütközet volt Piskinél, de hogy hogy és mint volt, nem tudom meg írni, mert nem voltam ott s Jancsi is csak annyit beszélt el, a mennyit látott

belőle; hanem hát azt már irták mások, a kik az éfeléhez jobban értenek. Beszélt azonban nekem valamit Jancsi, a mit a történetíró, úgy lehet, feledett följegyezni s azért elmondom. Az öreg Bem mint máskor is tette, díjt tüzött ki annak, a ki foglyot hoz, s a mint Jancsi mondá, a székelyek különös figyelmet fordítottak a foglyoszerzésre. Egy csiki atyafi megpillantott egy hid alatt valami elszomorodott Puchner-katonát és csalogatta kifelé, tán még azt is megígérte neki, hogy kiszivel is meg traktálja, mert végre csakugyan kibujt a hid alól. Vitte a székely nagy diadallal a foglyát, hát jön egy bolond Württemberg huszár vágatva egyenesen a székelynek s kiált: állj félre komé; a székely félre ugrik, a huszár pedig a mint ez és a fogoly közt elvágott, le csapja utóbbinak a fejét. Az elkárosodott székely eleget kárkodott a fránya meg a sutina meg evéd a drága polákomot, de a bajon már segíteni nem lehetett és hogy látta, hogy a többi nevet, ő is elmosolyodott, s úgy lehet visszament a hidhoz, hogy párját kérje.

(Folytatása következik.)

1 ft. — Molnár Samuel 1 ft. — Kovács Lajos 40 kr. — Benkő Elek 60 kr. — Gyárfás Lajos 1 ft. — Gödri Ferencz 1 ft. — Bartos Domokos 50 kr. — Mihályi Ferencz 1 ft. — Nagy László 40 kr. — Szentiványi József 1 ft. — Pap Adolf 1 ft. — Göde Károly 1 ft. — Bogdán István és András 4 ft. — Antalfi Elek 40 kr. — Ince Sándor 2 ft. — Pál István 1 ft. — Bogdán Florian 2 ft. — Bogdán Szilágyi Julia 3 ft. — Kinirsi 1 ft. — B. Ignác 2 ft. — Vida 1 ft. — Török 1 ft. — Gyárfás Domokos 1 ft. — Csutak János 1 ft. — Hadnagy János 1 ft. — Mელიk János 1 ft. — Ötvös 1 ft. — Kocz György 1 ft. — Szilveszter Dávid 1 ft. — Csabai 1 ft. — Nagy Gyulai 1 ft. — Barabás Károly 1 ft. — Kosztyán 1 ft. — E. László 1 ft. — Nagy Kálmán 1 ft. — Szilágyi György 40 kr. — Császár Sándor 20 kr. — P. L. 20 kr. Kósa Mózes 20 kr. — Donáth Pál egy arany és 2 ft. — Szacsavay Sándor 1 ft. — Kókosi Endre 1 ft. — Hinléder 1 ft. — Apor Miklós 1 ft. — Zatureczky József 1 ft. — Bedő József 1 ft. — Vastag István 50 kr. — Potofszky Pál 50 kr. — Both Lajos 1 ft. — Horváth László 1 ft. — If. B. Miklós 1 ft. — Id. Salatti András 1 ft. — Darabos István 1 ft. — Darabos István 50 kr.

Berki József.

(Folytatása következik.)

Bácsfalu, febr. 19. 1871.

Tisztelt szerkesztő ur!

Csak tizenhat hónapja, hogy nagyméltóságú b. Ötvös József nagy hazánkia itt járt Hétfaluban, hogy lássa, kik és mikvagyunk és a haza serpenyőjében mit nyomhatunk; itt járt, hogy lássa a vérző sebet, mely rég fáj és enyhítő gyogyírt óhajt. Igen ő a nagy álamférfi és lánglelkű hazafi eljött és látott és hallott mindent és minket megvigasztalva ismét távozott s fájdalom örökre! De távoztával szívében vitte Hétfalu képét. Nem is feledkezett el rólunk, áldott kezei virágzásnak indidák iskoláinkat, melyeket szives látogatásakor mint hazánk legszilárzabb oszlopait s nemzetünk élő kutfefeit meleg pártfogásába ajánlánk. De imé mielőtt Hétfalu tökéletesen felüdülhetett volna gyötrelmes szenvedéséből; — mielőtt betetőzve láthatta volna hazánk alkotmányának dicső épületét: fájdalom mint Mózes Nébó hegyéről csak láthatá de be nem meheté az ígért földére; nem láthatá egészen nagynak, szabadnak, műveltnék és boldognak édes hazáját, mely volt negyven éven keresztül forró szíve utolsó dobbanása is.

Méltán kesereg a haza, méltán kesereg Hétfalu is mint a hazának ékes virága. A haza szíve megdöbent, a siralom végig hangzik az országban, hullámai szívünkig hatottak, mert mi is érző hazafiak vagyunk. Hisz fáj szívünknek az is, ha kertünkben egy termő gyümölcsfát dönt ki a vihar, vagy egy rogyogó csillag hull le az égről vagy egy forráska hajjai tűnnek el a föld kebelében. Hogy ne fájna nekünk nagy hazánkia halála, kitől Hétfalu iskolái, de mindenek előtt e vidék ipariskolája felvirágzását vártuk. Ha valaha most van helye e felsohajtásnak: „elesett a mi fejünknek koronája!“ Én istenem, lesz é még valaki Buda-Pesten, a ki szent türekvésünket figyelemmel kísérje s elnyomott erőnket a szabad haza javára hön támogassa?

Nem külső parancsszóra, hanem a fájosan dobogó szív sugalmára sietett Bácsfalu magyarsága fenirt napon gyász isteni tiszteletet tartani az elhunyt nagy jóltevő emlékére.

A feketére bevont templom, a felzászlózott oltár, a szép számmal megjelent gyülekezet, ének, ima, beszéd és az itt ott hulló könyvek kiáltó tanui valának a mély fájdalomnak.

Ki is lehetett volna itt köztünk, ki nem kívánt volna híven osztozni a haza fájdalmában és elhunyt nagy hazánkia soha el nem halványulható dicsőségében? Oly ember, ki egész életét nemzeté és hazája emelésére szentelte, megérdemli, hogy emlékét híven megőrizzük, szívünkben, hadd gyujtsa fel bennünk ingadozó nádszálokban reformatori lángoló lelke a haza szeretet szent tüzét s munkálkodjunk mig nappal vagyon, mert eljő a sötét éj, eljő a hosszú álom, midőn szívünk kihül s az édes haza hantja eltakar!

Mi hétfalusiak szegényebbek vagyunk az anyagiakban, hogy sem nagy emberünknek valami emléket emelhetnénk, de szívünk elég gazdag, hogy dicső munkás életének, irányunkbani kiváló gondoskodásának emlékét kegyelettel ápoljuk s intő szövegát lanakatlanul kövessük. És én azt hiszem, hogy elhunyt nagy hazánkiai legméltóbb meggyászolása épen az ő dicső életük követésében áll. Tömösi.

K ü l f ö l d.

Béke hírek. Távirati hírek szerint végre még is megfogkötteni Versaillesben a béke. Három

Legujabb.

ezer millió frankkal, Elsass és Németlothingával, Metz vára végképeni szétrombolásával talán befogják érni a poroszok. Az összegnek egy része rögtön fizetendő készpénzzel, más része pedig rövid idő alatt.

Az új francia ministerium, a pénzügy-miniszter kivételével, kinevezetett. A külügy (Favre), belügy (Picard), a közoktatásügy (Simon) és a hadügyminiszter (Leflo) már régi ismerőseink; az igazságügy (Dufaure), tengerészeti (Pothouan) és az közmunkaminiszter (Ravey) neve azonban kevesbé ismert.

Bordeauxban a béke és háboru kérdése után nem utolsó helyet foglal el ama másik kérdés, vajjon a nemzetgyűlés Párisba költözzék-e, vagy Bordeauxban maradjon.

A latin népfaj egyesülése: A „Federatione” febr. 19. számában ezeket írja: A hajdan pápai tartományok egyikében, Anconától délre egy magas hegyen fekszik Macerata nevű város-püspöki székhely s a „de gli incatenati” akadémiával E városban alakult egy egyesület — s alapított egy közlönyt „a kapitolumban székelő nagy szövetség” vagy is: „a latin népek szövetsége” címmel. E lapnak feladata leendő: a lefolyt szomorú eseményekből okulva — a latin fajnak érzelmeit s törekvéseit egyeztetni s a teutonok dolyfős hódításainak gátot vetni. Fájlatja az említett lap, hogy a nevezett a román nemzetet egyetlen egy szóra sem méltatta s azért is figyelmezteti az illetőket keleti testvéreikre. Ezek ugyan is kelet Európában száma 10.000.000 vannak s a legszebb s leggazdagabb országok birtokosai.

Panslav mozgalmak.

A „Národný Listy” 40-ik száma anövekvő új Germánia ellenében legjobb óvszerül a szláv egységet vulgo panslavismust ajánlja. Ezen eszme a legnagyobb körökben is népszerűvé vált.

A lengyel lapok általában a cislajthániai új miniszteriummal és a birodalmi tanács megnyitásával foglalkoznak, mire azonban csekély reményt táplálnak.

A „Krakoi Csás” f. hó 41. számban összehasonlítva Potocki miniszterium tevékenységét a jelen miniszterelnök bevallott politikai elveivel, amannak azon előnyét ismeri el, hogy legalább egy egész évre a cislajtháni nemzetek közt békét tudott fentartani. A mit a jelen miniszteriumról nem lehet állítani. — Az osztrák külpolitikára nézve, a nevezett lap így nyilatkozik: Ausztriának jövője csak a külpolitika helyes irányától függ. A mit a belpolitikában alkotmányos uton nem lehetett elérni, az kétség kívül okos és határozott külpolitika által érhető el.

Erélyes és jól felfogott szereppel a keleti ügyekben lehetne talán a magyarokat a csehekkel összhangzó, a lengyeleket pedig a többi szlávok politikájával egyetértésbe hozni — ha Bécsben és Pesten azt fognák fel: hogy kell a többi szlávokat az ország panslavismus medrétől eltávolítani.

Oroszország elismerte a francia kormányt. A nemzetgyűlés 23-án ül össze, hogy a Thiers által átküldött alkudozási ügyek felett tanácskozzék. A „Journal Bordeaux” írja: hogy a békét már aláírott-nak lehet tekinteni, s a területi kérdés Franciaországra nézve kedvezőbb értelemben intéztetett el. Még csupán a hadisere az egyetlen meg nem vitatott kérdés.

London febr. 21. A német császár egészségi állapota komoly aggodalmakra ad alkalmat. Minden sebesült német katona, ki már képes a zászló alá menni, a határookra küldetik.

Kölnben csapatösszpontosítások történek. Thiers, Favre és Picard tegnap előtt Párisban voltak, innen Versaillesba mentek.

Békefeltételek elfogadása esetén a fegyverszünet meghosszabbíthatik.

Porosz követelések: Elsass és Lotharingai, s 28.00 millió fr. miből még leszámítandó is van.

A porta és a Sweiz elismerte a francia köz-társaságot.

Brogie herceg londoni nagy követ lett. Az Orleans hercegek elhagyták Bordeauxt.

A francziák vesztesége jan. hóban: halottakban, sebesültekben és foglyokban 157.000 ember.

Napoleon herceg nem lép a constituanteba.

Garibaldi a „Siécle” szerkesztőségéhez 13-ról kelt közlés végett választóihoz intézett a következő sorokat küldé:

„A köztársaság érdekében tett megválasztatásomat tudató jegyzőkönyvet megkaptam. Ez utolsó kötelességnek is eleget téve, küldetésem véget ért: s az önök kezébe adom vissza azon hatalmat, melyet rám ruháztak. Fogadják köszönetemet, az önök Garibaldija.”

Marseillesből pedig 14-ről azt távirják az említett angol lapnak, hogy Garibaldi Bordone tbk kíséretében oda megérkezett. Holnap Caprerába indul.

Lemberg; febr. 32. A „Gazetta Narodowa” Hohenwarthnak bevezető beszédében oly irányzatot vél látni, mely szerint a birodalmi gyűlés álamgyűlés jelentőségére szoríthatnák alá. A „Dziennik Polski” a kabinetet önkényinek nevezi, és azt jegyzi meg, hogy a kérdéses miniszteri beszéd a galicziai határozati programmal összeütközésbe jött. Smolka organuma csak mosolyogja egyre a Hohenwarth-féle federalizmust.

Bordeaux, febr. 22. Buffet vissza utasítja a pénzügyi tárczát, mivel attól tart, hogy a császárság alatt játszott politikai szerepe és viselt hivatatai miatt kellemetlenségeknek lenne kitéve. Rémusat visszavette a bécsi követi állás elfogadása iránti nyilatkozatát. A békét általában bizonyosnak tartják. Mint állítják a Párisban levő tengerészeti katonaságnak meghagyatott, hogy legyen készen a kikötőkbe való visszaindulásra.

Bordeaux, febr. 22. Rémusat, a Bécsbe kinevezett francia követ nem fogadta el ez állomást. Buffet a pénzügyi tárczát szintén visszautasítja.

Az alkalmazott garibaldisták családjait Franciaország nyugdíjban részesítendi.

Versailles, febr. 22. A Bismark és Favre közt tegnap tartott alkudozások folytán, melynek folyamában Bismark többször elment a császárhoz, — a fegyverszünet vasárnap estig meghosszabbított.

Scutari, febr. 22. Cetinjében a montenegrói néphad átalakítása fölött folytak közelebb tanácskozások, melynek létszáma mégannyira fog emeltetni. A kerületi parancsnokoknak jövőre vizsgát kell letenniök. Hadszolgálati rendszer gyanánt az oroszét fogadták el.

London, febr. 22. A „Daily News” jelenti: Faidherbe csapatai kezdenek hajóra szállni Dünkirchenben, hogy Cherbourgba menjenek. Amiensből jelentik, hogy az első német hadsereg csapatai parancsot kaptak hogy tartsák magukat készen a Somme melletti összpontosításra. Dhanzy tábornok felhívja katonáit, hogy a harcra a legvég-sőig készüljenek el, ha Németország követelése lealázók lennének.

Versailles, febr. 23. Thiersnek audienciája volt a császárnál, Chanzynak a koronahercegnél; a békét megkötöttnek tekintik. A bevonulás Párisba hir szerint jövő hétfőn lesz minden diadalmi ünnepélyesség nélkül. Az ott tartozkodás csak nagyon rövid időig fog tartani.

Bécs, febr. 23. A hivatalos közlöny mai száma Depretis bárónak Trieszt helytartójává lett kineveztetését jelenti. A lengyel képviselők a tegnap tartott pártértekezletben elhatározták, hogy a miniszteriumot, ahelyet, hogy magukat vele ellenkezésbe tennék, lehetőleg segíteni fogják abban az esetben, ha az, mint ígérte, az alkotmányosság és a tartományi önhatóság elve mellett marad.

Bécs, febr. 23. A jég a nagy Dunáról tegnap eltakarodott; az árvis veszélyét Bécsre nézve elmultnak lehet tartani.

A miniszterelnök szólni kezdván, kéri a ház támogatását, utal eddigi nyilatkozataira és így szól: a miniszterium az alkotmány alapján áll; a a belbéke visszaállítása az alkotmányosság útján képezi célját, s sohasem fogja egyes tartományok kedvéért a birodalom összérdekeit figyelmen kívül hagyni. (Tetszés.)

Bécs, febr. 23. Az alkotmányhú esti lapok Schmerlingnek az urak házában tartott bevezető beszédét elemezik. Az „A.

Presse”, nagyjelentőségű politikai nyilatkozványnak nevezi azt, mely dicsőíti az alkotmányt, kijelentvén, hogy annak ugy alapjához mint szelleméhez rendületlenül ragaszkodik. A „Wanderer” Schmerling bevezető beszédétől egyelőre többet várt, s abban csupán mindennapi, közönséges frázisokat lát. Az itteni spanyol követség meghazudtolja a Serrano elfogatása felől szárnyaló híreket.

Bécs, febr. 23. Francia rászról dementáltatik egy Konstanczinápolyba küldött szerb memorandum létezése Bosznia annexióját illetőleg.

Prága, febr. 23. Taafenek Csehország helytartójává leendő kineveztetését az itteni körökben közel kilátásba helyezik.

Berlin, febr. 23. Egy angol parlamenti tag amellet agítál itt, hogy a békekötés után egy nemzetközi szabadkereskedelmi kongresszus hivatnák Amsterdamba össze.

Kassel, febr. 23. Napoleon excsászár hir szerint f. hó 28-án vagy Angliába vagy Arenenbergbe utazik el.

Kassel, febr. 22. Wilhelmsöhében előkészületek tételnek Napoleon excsászár elutazására.

Brüssel, febr. 22. A „Journal de Bruxelles” dementirozza az „Echo du Parlement” azon hírét, mintha Kervyn Lettenhove miniszter lemondana. — Ellentétben az „Echo du Parlement” hírével, Chambord gróf nem volt Brüsselben.

Bordeaux, febr. 23. Ledru Rollin visszautasítja a képviselői állást, melylyel választói megtisztelték. — A békének végleges megkötése a közelebbi napokra várható. Thiers szombaton fog a nemzetgyűlésben az alkudozás eredménye felől jelentést tenni. A fegyverszünet határideje valószínűleg márcz. 1-ig hosszabbíthatik meg. Amerikából újra fegyverszállítmány érkezett ide.

Bordeaux, febr. 22. Buffet a neki ajánlott pénzügyminiszteri tárczát visszautasította, főleg azon félelemből, hogy a császárság alatt játszott politikai szerepe és működése némely körök érzékenységét sértethné. Charles de Remusat, ki a bécsi nagyköveti állomást először elfogadta, egy levélben közli, hogy többé nem állhat ezen ígéretének.

A nemzetgyűlés pénzügyi bizottságának elnökévé Casimir Perrier, alelnökévé Bare, alelnökeivé d'Andiffret és Pasquier lett. —

A fegyverkezési bizottság ellen intézett megtámadásával szemben egy levelet intézett Thiershez, a melyben vizsgálatot kér elrendeltetni e bizottság működésére nézve.

Hir szerint a Párisban levő tengerészeti katonák parancsot kaptak, hogy utkészek legyenek, kiketükbe visszatérni.

Bordeaux, febr. 22. Ledru Rollin lemondott 3 departementban történt megválasztásáról. 42 präfekt, köztük a korszikai, lemondottak, hogy helyettesítésüket megelőzzék.

A „Nemere” eredeti táviratai.

Feladatott Pesten 27-én este 8 órakor 40 perc.
Érkezett 27-én 10 óra 50 perc.

A porosz császár jelenti a császárnénak hogy a béke präliminárek aláíratk.

A vasuti igazgató tanács az építkezési vállalat ellen foganasította a befoglalásokat.

V e g y e s .

(A Kronstädter Zeitungba) egy okos ember, a ki nem hiába mondja, hogy rég járt az iskolába, mert csakugyan látszik is rajta, úgy hogy talán az sem ártana, ha újból kezdené, — tele veszi száját mint a ki egy borjut akar elnyelni aztán egy szunyog röptül a torkára, sagyon köhögi magát. Czikkeinek czime „Zord viharok az erdélyi szász nép ellen“ (Rauhe Stürme gegen das Sachsenvolk in Siebenbürgen) azt gondolná az emker, hogy legalább is olyan szerencsétlenségeket beszél el, melynek utóbbi időkből a franciaia népet érték. Csalódol jó atyafi! csak a szegény csángók ellen dühösködik, hogy azok miért akarnak az őket illető jogokhoz jutni. De abból is csak hamar kidől, s lesi mint a koldus a krajezárt hogy a „Nemere“ hasábjából némi ferditett fordítással bolondítsa olvasóit. Nekünk egyéb dolgunk van mint hogy minden idétlen gyagyogásra felelgesünk; hanem megvárjuk a mig egészen kiizzadta a tudományát és ha akkor, a mi nem remélhető — találunk valami olyant, a mi megérdemelne egy pár szót, — felelni fogunk.

(Requiem B. Eötvösért.) Alig egy pár órával ezelőtt jöttünk ki a helybeli r. kath. plébániatemplomból, hova hazánk nagy fia néhai B. Eötvös Józsefért tartott requiemre gyűltünk volt egybe a kegyelet érzete által vezettetve. Jól esett lelkünknek látni megtelve a nagy terjedelmű szentegyházat a város és vidék polgárainak jobbaitól rang és felekezet különbség nélkül, áthatva az általános el-

ismert érdem iránti tisztelet és kegyelettel. Jól esett szemlélhetni, miként hat Eötvös nagy szelleme még most is egyesítően és nemesítően honfiaira.

A magyar casinónk által rendezett requiem illő diszszel tartatott meg folyó hó 25-én. A lelkesedés szíves készséggel tett meg mindent a szertartás ünnepele méltóságának emelésére. A borostyán korszoruzott gyászravatal a kasino által meghívott és teljes diszben megjelent helyőrségi közös hadseregbeli és honvédségi tisztikar, a városi és vidéki tanács tagjai a városi közönség képviselői, a k. tanfelügyelőség, a vidéki iskolaszékek küldöttségei, a városi egyletek és köztintezetek nagyobb részének tagjai, a városban lévő mindennemű k. kivatalok, csaknem teljes számmal megjelent roman és görög Casino tagjai, az iparegylet, az izraelita hitközség képviselői a tanodák tanárai és a kath. gymnasium ifjusága gyász-szalago szászoló alatt egy nem különben számos más tisztelői az elkunyt nagy férfunak — állták körül. Az isteni tisztelettel egybekötött ének és zenének a momentumhoz alkalmazott harmóniája, és az egész szent cselekvény összhangzása ihlettel hatott az anyyi ajku és felekezeti — az egész templomot kitöltő hivek lelkére. Egynemű, közös érzés kifejezését lehetett olvasni ez alkalommal az egybegyűlte arczain, a közös részvét kifejezését, mint ha mind egy családhoz tartoznánk, mintha mind egyaránt éreznék a szerettünk vesztesége fölötti fájdalmat.

Legyen maradandó közöttünk e szent cselek-

vényhatása, legyen maradandó közöttünk és tartson össze bennünket:

Eötvösünk jótévő szelleme!
(Figyelmeztetjük) tisztelt olvasóinkat Beinhackel Márton ur hirdetésére azon megjegyzéssel hogy az általa készített tekeasztalok és jégpinczék saját tapasztalataink szerint is nagyon kitünő szerkezetiek. —

Kereskedők állítása szerint a Pitest Buzoi vasut vonalat az árviz járhatlanná tette, mintegy 150 ölnyi hosszúságra elszakítván.

Szerkesztői izenetek.

M. urnak helyben. A „szász tanító“ válaszára elküldött visszonzválaszt nem közölhetjük, mivel ezen tárgy lapunkban eléggé meg van vitatva. Fölemlítjük azonban t. uraságodnak azon két lényeges megjegyzését, hogy: „dotatio és subventio nemegy“, — továbbá, hogy „törvényes okmányok helyét a Kronstädter Zeitunggal pótolni nem lehet.“ — Különben ezen ügyet lapunkban bevégzettnek tekintjük.

Bécsi börze febr. 27-én. Brassói pénzárak f. 27-én.

Pénz nemek.		Pénz nemek.	
Arany	5. 83	Arany	5. 86
Napoleond'or	9. 87	Napoleond'or	9. 94
Ezüst	121. 85	Magyar 20 franc	9. 94
Magyar földteherm.	77. —	Ezüst huszas	— 40
Erdélyi „	73. —	Tallér	2. 30
Banati „	75. —	Török lira	11. 35

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: **Kenyeres Adolf.**

Alkalmazást nyer

egy megálapodott években levő nőszemély

(42) **kulesárnó.** 3—0

Bővőbb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

A brassói magyar caszino

könyvtára folyó hó 25-én megnyitott.

Könyvek kivehetők minden szeredán és szombaton déli 12 órától 1 óráig.

43 2—0 **Az igazgató.**

Görcstől óvó balzsam.

1868-ban Bécsben törvényes vegytani vizsgálat alá vétetvén, a taghártyákra, gyomorra és belekre erősítő és ébresztő hatásának, emésztés hiányában, gyomorgyengésben, hányásban, gyomormenésben, puffadásban, göresős gyomor és ideges kebeliszorulásokban kitünő szernek találtatott.

Ezen elismert kitünő szer árulatik egész és fél eredeti palaczkokban.

Ára egy egész palaczknak 1 ft 50 kr., egy fél palaczknak 80 kr. használati utasítással együtt. (19) 7—0

Található: Brassóban gyógyszerész Jekelius Ferdinándnál, Duschoiu J. kereskedésében, Kugler Ede Ó-Brassói gyógyszerertárában és J. Miller halpiaczi kereskedésében, Csikszeredán Leicht F., Décs Kremer J., Fogaras Megay J., Gyergyó-Szt.-Miklós Fröhlich E., N.-Szebenben Sill M., Hosszafaluban Jekelius A., Kézdi-Vásárhelyt Lukács F., Kolozsvárt Dr. Hinz Gy. és Binder H., Nagy-Enyeden Horváth F., S.-Sz.-Györgyön Benkő és Csutak, Földvárt Folbert F. gyógyszerertárákban.

Előpataki ásványviz.

Több évi tapasztalat azt tanította, hogy a február és márczius havakban töltött víz eredeti jóságát és oldó erejét sokkalta tovább és jobban mertartja mint a más időszakokban töltött. Ugyan-azért úgy intézkedtem, hogy f. év február és mártius havaiban a főkutból tiszta új üvegekbe, javított dugaszolással annyi víz és úgy töltessék, hogy a víz minősége iránti minden igénynek elég legyen téve és minden megrendelés a leggyorsabban teljesíthetessék.

Lehető hamisítások kikérülése céljából a raktárból kikerülő üvegek cink-kupakkal vannak el látva, melyen körirathban kinyomott betűkkel e szavak: „Előpatak Dr. Otrobán,“ közepén pedig „1871“ olvashatók. Továbbá örömemre válik tudathatnom, miszerint a tavalyi árakat, az idém tetemesen leszálithatom és az által ezen jó hatású viznek élvezhetőségét könnyebbíthetem. Ugyanis egy 50 nagy üveget tartalmazó Iádának ára az idén csak 7 ft. 50 kr. egy 66 kisebb üveget tartalmazó 7 ft. és a közönség kényelmére ujabban készült 25 nagy üveget tartalmazó Iádának ára 4 ft. Az üvegenkénti eladást a brassói fogyasztó egylet (Consumverein) eszközöli.

45 1—0 **Dr. Otrobán Nándor.**

Fehér mell-szörp

Mayer G. A. W. gyárából.

Az egyedüli szer mell-fájdalom, hosszas rekedés és a tüdő elnyálkásodása ellen, a mely mindenki által legjótékonyabb hatással használtatott. Ezen szörp már az első használat alkalmával láthatólag előnyösön hat, különösen görcsös köhögésekben, számarhurutban a torokingert és legnyakasabb köhögéseket, a száraz betegségbeni köhögést sőt a vérhányást is biztosan megszünteti.

Pagliano-szörp

Pagliano Hieronimus, florenczi gyógytanártól.

Egész Európában elismert minden belbajokban páratlan házi szer, melynek sok ezerezen köszönik visszanyert egészségüket, ezen szer kitünőségéről több száz bizonyítvány kezeskedik.

Mindkét páratlan gyógyszer csak is

Mailat J. P.

a „Strucz madárhoz“ czimzett kereskedésében található Brassóban. 2—0

PAP FERENCZ

nádszék- és butorgyártó.

Figyelmébe ajánlja a t. cz. közönségnek jó és oltsó nádszék, fentelle, kanape, pione és több fából való szobabutorait.

Megrendeléseket elfogad, és a távolabb vidékre is gyorsan kieszközöl. Kívánatra mintakártyákat bérmentesen küld.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Gyára és raktára vagyon Brassóban, a Nagypiatzon 326. szám alatt a Remenyik-féle házban a rendőrség (22) mellett. 13—0

Műszerraktár.

Alólirt ajánlja a t. cz. közönségnek nagyszerű saját gyártmányu műszerraktárát, a melyben mindennemű aec-, asztalos, kádár- és kerekkesnek szükséges műszerek a legnagyobb daraboktól a legkisebkekig a legkitünőbb minőségben és legnagyobb választékban jutányos áron kaphatók.

Megrendelésre készíti a jelenleg annyira kedvelt télen nyáron használható tartós és szép

(25) **ablakredőket** 8—0

(Jalousien), a melyek felhuzva, leeresztve és kitámasztva minden szobának díszére szolgálnak és nyáron a szobát kitünő hivesen tartják, csinososságra, könnyűségre, tartósságra és olcsóságra pedig, minden eddig ismert ablakredőket felülmulnak.

Egy □ lábnak ára 50 kr. o. é.

Nagyszerű koporsó- és halotti ruha-raktárában saját gyárában készített koporsók minden nagyságban, az egyszerűtől a legdíszesebb kiállításig, valamint a legelső kül- és belföldi gyárokból készült halotti öltözötek és más halotti díszítmények a legnagyobb választékban és igen jutányos áron kaphatók.

Nyomatott Römer és Kamernél.

Egyszermind ajánlja a nagyérdemű közönségnek kitünő szépségű külföldi, szárazított

virágbokrétaít,

valamint halotti díszítményül készített koszoruit, horgonyait és keresztjét.

Járosi János.

Lakása és raktára Nagytüzében, 519. sz. a. van.

Tekeasztalok

46 1—0

és

jégpinczék.

Alólirt ajánlja gyarilag beállított asztalol műhelyét és elvállal minden szakmájába vágy munkát, épületeknél, és készít mindennemű házibutorokat.

Különösen ajánlja a t. cz. közönségnek kitünő tekeasztalait és jégpinczéit a melyek úgy tartósságuk mint czélnak megfelelőségük, és csinos külsejük által mind eddig köztetszésben részesültek.

Tekeasztalok valamint jégpinczék mindig készen is találhatók.

Az árak a legjutányosabban számíttanak. Árszámlák és árjegyzékek ingyen küldetnek meg.

Levelezés kölcsönösen díjmentes.

A tekeasztalokért és jégpinczékért 5 évi felelősséget vállal.

Beinhackl Márton,

építészeti és butorasztalos.

Brassóban a feketeuczában 396 számalatt.

Fűszer és anyag áruczikkek

a legkitünőbb minőségben és

jutányos áron.

Alólirtnak nagyszerűleg ellátott, Brassóban a Nagypiaczon a „fehér ludhoz“ czimzett fűszer-, anyag- és csemege-kereskedésében kaphatók mindennemű kül- és belföldi sajtok. Sózott, marinirozott, szárazított és füstölt halak. Candirozott gyümölcsök. Bonbonszok és más édességek. A legkitünőbb fajú bel- és külföldi borok eredeti palaczkokban. Déli gyümölcsök. Muszka és chinai thea. Valódi rum és arrak. Különböző fajú kávé és ezukor.

Festet és fejer gyapott-fonal a legnagyobb választékban.

Minden fűszer és anyag áruczikkek nagyban és kicsinyben is kaphatók.

(40) 5—0 **Duschoiu János.**